

Wrocław, 1 października 2020 roku

**Szczegółowy program ćwiczeń z przedmiotu „Finanse publiczne i prawo finansowe”
dla grup II roku stacjonarnych studiów administracji (I stopnia)
w semestrze zimowym 2020-2021**

Prowadzący:

mgr Mateusz Lewandowski

Katedra Prawa Finansowego

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na zajęciach.

Dopuszczalna jest jedna nieusprawiedliwiona nieobecność. Pozostałe nieobecności należy odrobić bez zbędnej zwłoki podczas konsultacji w terminie uzgodnionym drogą mail'ową z prowadzącym ćwiczenia. Zaliczenie nieobecności odbywa się poprzez odpowiedź ustną lub pisemną z zakresu omawianego na ćwiczeniach, podczas których student nie był obecny (podczas odpowiedzi ustnej w trakcie konsultacji prowadzonych w trybie zdalnym niezbędne jest włączenie kamery oraz mikrofonu). Na jednych konsultacjach dopuszczalne jest zaliczanie tylko pojedynczych nieobecności.

Zgodnie z zarządzeniem nr 18/2017 Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie monitorowania obecności na zajęciach na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UW prowadzący zajęcia jest zobowiązany do monitorowania (kontroli) obecności studentów na zajęciach (ćwiczeniach, warsztatach, laboratoriach, konwersatoriach) oraz prowadzenia list obecności na zajęciach, w szczególności na studiach stacjonarnych. W przypadku trzech kolejno występujących po sobie nieusprawiedliwionych nieobecnościach prowadzący zajęcia zobowiązany jest najpóźniej w terminie 5 dni od wystąpienia trzeciej nieobecności, dostarczyć do dziekanatu w formie pisemnej listę tych osób wraz z numerami albumu, z wyjątkiem studentów, którzy uzyskali zgodę na eksternistyczne zaliczanie niektórych zajęć, zgodnie z Regulaminem studiów w Uniwersytecie Wrocławskim. Po uzyskaniu informacji Dziekan może skreślić studenta z listy studentów.

2. Działalność podczas zajęć.

Ocena końcowa wynika z sumy uzyskanych w czasie całego semestru punktów:

Liczba punktów	Ocena
0 - 34	2,0
35 - 39	3,0
40 - 44	3,5
45 - 49	4,0
50 - 54	4,5
55 - 60	5,0

Punkty można uzyskać z:

- kartkówek z zagadnień omawianych na poprzednich zajęciach

(liczba punktów do uzyskania: **20**)

Kartkówki składają się z 10 pytań otwartych. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyskuje 1 punkt. Za brak odpowiedzi albo odpowiedź błędną student uzyskuje 0 punktów. Do zaliczenia pojedynczej kartkówki wymagana jest liczba 5 punktów. Kartkówki będą odbywać się z formie zdalnej

za pomocą usługi MS Forms. Gdy będzie możliwe prowadzenie zajęć w formie tradycyjnej, kartkówki będą mogły odbyć się również w zwykłej formie pisemnej.

Kartkówki odbywają się w terminach:

- 25 listopada 2020
- 22 grudnia 2020

- kolokwium z całości materiału (liczba punktów do uzyskania: **40**)

Kolokwium składa się z 40 pytań. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyskuje jeden punkt. Za brak odpowiedzi albo odpowiedź błędną student nie uzyskuje żadnego punktu. Do zaliczenia kolokwium wymagana jest liczba 20 punktów. Kolokwium odbędzie się z formie zdalnej za pomocą usługi MS Forms. Gdy będzie możliwe prowadzenie zajęć w formie tradycyjnej, kolokwium będzie mogło odbyć się również w zwykłej formie pisemnej.

Kolokwium odbędzie się 3 lutego 2020 roku.

Ocenę można podwyższyć dzięki aktywności pod warunkiem, że liczba uzyskanych punktów pozwala na uzyskanie oceny dostatecznej (3,0). Na aktywność składają się wypowiedzi studentów podczas zajęć, uczestnictwo w dyskusjach, wystąpienia z referatami itp. Pod uwagę brana jest aktywność studentów na tle całej grupy.

	Podwyższenie oceny
Osoby aktywne	0,5 stopnia
Osoby najbardziej aktywne	1,0 stopnia

Harmonogram zajęć:

Obok tematów zajęć wskazane zostały strony proponowanego podręcznika, które odnoszą się do podejmowanych w czasie ćwiczeń zagadnień.

14 października 2020

Omówienie organizacji zajęć

Pojęcie i funkcje finansów publicznych | str. 19

Publiczne zasoby pieniężne i stosunki finansowe jako elementy finansów publicznych | str. 21

Polityka finansowa jako element finansów publicznych | str. 22

System finansowy jako element finansów publicznych | str. 25

Funkcje finansów publicznych | str. 27

Pojęcie i zakres prawa finansów publicznych | str. 30

Finanse publiczne a finanse prywatne | str. 33

Prawo finansów publicznych a inne gałęzie prawa | str. 35

Źródła prawa finansów publicznych | str. 37

Finanse publiczne a Skarb Państwa | str. 45

Budżet państwa | str. 122

Geneza i ewolucja budżetu państwa | str. 122

Konstytucyjne podstawy budżetu państwa | str. 123

Pojęcie budżetu państwa oraz ustawy budżetowej | str. 124

Zasady budżetowe | str. 127

28 października 2020

Dochody i wydatki budżetu państwa | str. 131

Budżet zadaniowy | str. 136

Wieloletni Plan Finansowy Państwa | str. 142

Budżet środków europejskich | str. 146
Wieloletnie ramy finansowe Unii Europejskiej a budżet Unii Europejskiej | str. 154
Pojęcie procedury budżetowej i jej etapy | str. 166
Opracowanie projektu i uchwalenie budżetu państwa | str. 171
Zasady wykonywania budżetu państwa | str. 180
Zmiany budżetu i zmiany w budżecie w trakcie jego wykonywania | str. 185
Przeniesienie planowanych wydatków w budżecie państwa | str. 186
Przeniesienie planowanych wydatków w budżecie środków europejskich | str. 188
Zwiększenie planowanych wydatków z rezerw budżetowych | str. 189
Blokowanie planowanych wydatków budżetowych | str. 192
Blokowanie planowanych wydatków w przypadku zagrożenia realizacji ustawy budżetowej | str. 194
Sprawozdawczość i kontrola wykonania budżetu państwa | str. 194
Kasowa obsługa budżetu państwa | str. 198

25 listopada 2020

Kartkówka

Decentralizacja finansów publicznych a samodzielność finansowa jednostek samorządu terytorialnego | str. 235
Pojęcie i źródła prawa finansów sektora samorządowego | str. 239
Budżet jednostek samorządu terytorialnego i wieloletnia prognoza finansowa | str. 245
Pojęcie budżetu | str. 245
Uchwała budżetowa jako podstawa prowadzenia gospodarki finansowej | str. 250
Wieloletnia prognoza finansowa | str. 258
Procedura budżetowa jednostek samorządu terytorialnego | str. 265
Etapy procedury budżetowej | str. 265
Opracowanie projektu budżetu | str. 267
Opiniowanie przez regionalną izbę obrachunkową projektu uchwały budżetowej oraz możliwości sfinansowania deficytu | str. 276
Uchwała o prowizorium budżetowym | str. 279
Podjęcie uchwały budżetowej | str. 279
Procedura wykonywania budżetu | str. 286
Procedura zatwierdzania wykonania budżetu | str. 303

9 grudnia 2020

Dochody jednostek samorządu terytorialnego | str. 307
Dochody jednostek samorządu terytorialnego w ujęciu normatywnym | str. 307
Dochody własne | str. 308
Subwencja ogólna | str. 313
Dotacje celowe | str. 316
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego | str. 319
Dług publiczny i deficyt budżetowy jednostki samorządu terytorialnego | str. 322
Dług jednostki samorządu terytorialnego jako element państwowego długu publicznego | str. 322
Deficyt budżetowy jednostki samorządu terytorialnego i źródła jego finansowania | str. 323
Dług jednostki samorządu terytorialnego | str. 331

22 grudnia 2020

Kartkówka

Nadzór i kontrola gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego przez regionalne izby obrachunkowe | str. 338
Status i zadania regionalnych izb obrachunkowych | str. 338
Działalność nadzorcza | str. 341
Działalność kontrolna regionalnych izb obrachunkowych | str. 347

Działalność opiniodawcza regionalnych izb obrachunkowych | str. 354
Pozostała działalność regionalnych izb obrachunkowych | str. 358
Pojęcie i charakter prawny odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 365
Zasady ogólne odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 366
Zakres podmiotowy odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 370
Zakres przedmiotowy odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 373
Organy właściwe w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 377
Podstawowe zasady postępowania w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 379

20 stycznia 2020

Prawo bankowe a prawo rynku finansowego | str. 390
Instytucje finansowe | str. 392
Pojęcie instytucji finansowej | str. 392
Rodzaje instytucji finansowych w szerokim znaczeniu | str. 397
Nadzór finansowy | str. 410
Wybrane aspekty organizacji i działalności Narodowego Banku Polskiego | str. 421
Podstawowe uwarunkowania publicznoprawne funkcjonowania systemu bankowego | str. 430
Publicznoprawne podstawy działalności banku | str. 430
Rola Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w systemie bankowym | str. 433

3 lutego 2020

Kolokwium

Powtórzenie materiału

Kazusy

Zalecana literatura (podręcznik):

Literatura podstawowa:

W. Miemiec (red.), *Prawo finansów publicznych z kazuami i pytaniami*, Warszawa 2020.

Zakres kartkówek i kolokwium:

1. Zagadnienia poruszane podczas zajęć.
2. Treść podręcznika w zakresie wskazanych w harmonogramie stron.
3. Treść wskazanych podczas ćwiczeń i w podręczniku aktów prawnych.

Źródła prawa:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.): rozdział X - Finanse publiczne.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.)

Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440 ze zm.).

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 708 ze zm.).

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.): rozdział 6 - Gminna gospodarka finansowa.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 512 ze zm.): rozdział 5 - Finanse samorządu województwa.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.): rozdział 6 - Finanse powiatu.

Ustawa z dnia 23 grudnia 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 23).

Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.1200).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 361).

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1564).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 38 poz. 207).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2225).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 298, poz. 1767).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 500).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 667).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1579).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 ze zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1810).

Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 449).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 415).

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842 ze zm.).

Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1083).

Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 971 ze zm.).

Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 160).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 89 ze zm.).

Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 180 ze zm.).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 483).